

Augsburg, 13. Juni 1563

An Joachim Camerarius d. Ä.

BSB, Clm 10370, Nr. 286.

Clarissimo viro, D. Ioachimo Camerario etc. Domino et amico suo colendo. Leipzig.
 S. P. D. Respondebo tuis literis, vir clarissime idemque humanissime, uesterorū πρότερον ὄμηρικῶς. Téne id a me petere, quod nisi fecero, ingratus et impius fuerim, benevolentiam erga te meam vt conseruem? Neque tu scilicet de animo meo dubitas, sed quia mos ita rogandi est, rogas. Nam si minus perspectam tibi meam obseruantiam putarem: scriberem aliquid fortasse audacius: multos esse qui te plus iuuare possint, καὶ ἐπιδεικτικωτέρως καθομιλεῖν: sed qui magis ex animo colant, qui praeclarus de praestanti virtute et sapientia tua sentiant, perpaucos. Desidero tamen in me ipse τὸ ἐπαφρόδιτον τοῦ ἥθους γράφων τε καὶ διαλεγόμενος. ἀλλὰ καὶ τοῦτο παραφείσθω κατά σε εἰπεῖν. Nunc a calce ad caput reuertor. ὁ ἀλάριχος ἡλευθερώθη μὲν, ἀφετος ἥδη ὃν καὶ εὐπρόσιτος πᾶσι τοῖς βουλομένοις, ἀχρηματίᾳ δὲ δεινῇ συνέχεται, πάντων σχεδὸν τῶν ὑπαρξάντων ἀπεμποληθέντων, καὶ ταῦτ' οὐκ ἀκηρυκτεὶ σχεδὸν. Antiquum obtinet erga nos, teqüe plurimum saluere iussit vna cum filijs tuis. Primo congressu de Carino praeceptore, mox de te et fratre meo ex me quaeſiuit. Paulatim naufragia rei familiaris et paruas tabellas colliget, σωφρονέστερον, οἵμαι, καὶ προμηθέστερον τὸν βίον τὸν ἔαυτοῦ εἰς τούπιὸν οἰκονομίσων. τῶν δὲ ἀδελφῶν αὐτοῦ ὁ πρεσβύτατος, οὗ τῆς βιβλιοθήκης ἐπεμελήθημεν, ἀπεστὶ δυσφημούμενος καὶ ἀπιστούμενος, ὡς ὑπέρχρεως ὃν, καὶ οὐκ ἀν ἔχων ἐκτίσαι τὰ χρέα. ἴδοὺ τὰ τύχης παίγνια, τῆς ἵρον ἐκ κροίσου ἐν ὅλιγῳ μεταπλαττούσης. ἐγὼ δ' ὅμως χρηστὰς ἐλπίδας ἔτι ἔχω περὶ τὸ ἀνδρὸς, καίτοι τῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως τῆς γενομένου ἐκείνου, τὸ δυτικὸν κέντρον ἐπισκοπισάσης ἐν τῷ τοῦ αἰγοκέρω φζωδίῳ, οὐκ οἶδ' ὅ, τι ἀπειλούσης τραγικώτερον. Sed nos vt scribis, fatis haec relinquamus, et publica mala et priuata nostra incommoda aequis laturi animis, quoniam mutare non possumus. Tu quidem Philippum tuum facile reuocabis, cui non tam ἀφίλοσοφίαν quam πολυποσίαν, συνόντι γέ τοῖς κυπελλομάχοις, timendam censeo. Nam D. Ioachimi et maturior est aetas et natura seuerior, vt minus ab huiusmodi rebus periculi esse videatur. De nauata D. Tuppio opera, plurimum tibi debeo, gratias aget ipse, tuum de se iudicium pluris faciens ἡ τὸ δέκα βαβυλωνας ἐλεῖν. Is vna mecum Bibliothecam ingressus Theonis libellum inspexit. Sed si mihi non credis, Tuppio crede μαθηματικωτέρῳ ὄντι, ἀνθρακες ὁ θησαυρὸς. Nihil Platonicum explicat, sed habet vulgaria et arithmeticæ et astronomiae praecepta vel pueris nota. alioqui (pauca enim sunt) Tuppius sua manu describere non recusasset. Memini me idem superioribus etiam annis ad te scripsisse, pellecto illo libello, quem, nisi fallor, adiunctum τοῖς πυρρωνείοις ἀπορήμασι non ita pridem huc remisisti. ὡς οὖν τοῦ θέωνος μηδὲν κατά γε τουτὶ τὸ βιβλίον ὅ, τι γε καὶ λόγου ἄξιον εἶναι, τεθεωρηκότος, οὕτω διάκεισο τὴν γνώμην, τῷ τε λαυριάδῃ καὶ τῷ ἱερωνύμῳ πειθόμενος. ἡ δὲ μεγάλη κατήχησις ἐν μ' κεφαλαίοις, οὐ βασιλείου, ἀλλὰ γρηγορίου τῆς Νύσσης ἐπιγράφεται.¹ Cuius opera omnia, cum vir doctissimus Laurentius Siphanus non ita pridem conuerterit: id quoque opus cum caeteris editum esse existimo, cum quicquid eius autoris Fuggerana bibliotheca habuit, à me illi fuisse missum recorder. Quod si tu graeca desideras: curabo describenda. Id enim 8 dierum spatio facilè quispiam ex meis auditoribus praestiterit, ἂν μὴ ἄρα ὑπὸ τῆς ἄνωθεν ὑπαινιττομένης συμφορᾶς ἐμποδισθῶμεν. οἶσθα γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις τῶν καιρῶν δυσεντεύκτους ὄντας τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ξυναλλάσσειν βαρεῖς. Nouarum rerum, quod ad vos perlatum non sit: prorsus nihil scio. ἡ τοῦ περιέχοντος ἀκρασία ψυχρὰ μετ' ὅμιρων συχνῶν τὴν λοιμώδη νόσον τὴν τρίτον ἥδη μῆνα οὐκ ὀλίγους μὲν, εὐαριθμήτους δ' ὅμως ὑφαρπάζουσαν, αὐξησούσῃ ἔοικεν. οὐ γενησομένου, λυπηρὸν μὲν,

ἀναγκαῖον δὲ ἐνταῦθα διαμένειν, καὶ τὰ τοῦ ἐπικτήτου περὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν καὶ οὐκ ἐφ' ἡμῖν χρηστικῶς καὶ βιωτικῶς φιλοσοφεῖν. Vale. Augustae Vindelicorum Idibus Iunij 1563.

Hiero[nymus] Wolfius.

Admonendus mihi es de eo, quod nuper a te petij, vt significares, an stipendiarijs nostris in conuictu collegij alicuius locus esse possit? et, si non sit: num extra collegium frugaliter et parcè viuentes 40 f. isthic victitare possint? etsi spero me tuas prius, quam te has accepturum: tamen vt quam primum tuam mihi sententiam scribas, oro. Expectatione enim tuarum literarum hic detinentur, τῶν ἐφεστώτων τῶν μανθανόντων τοῖς σιτηρεσίοις, τὸ εὖων καὶ διαρκὲς μᾶλλον, ἢ τὸ φιλόσοφόν τε καὶ εὐάγωγον σκοπούντων. ἐγὼ δ' ὥσπερ ὑπόδμιος, σαυτῷ κατὰ τοῦτό γε παρόμοιος ὃν, συγκατατίθεμαι τοῖς μᾶλλον ισχύουσι τηνάλλως ἐναντιωσόμενος ἄν.

¹Am Rand vermerkt: In catalogo non est hoc opus. Itaque miror ac potius non miror Vbij istius et ebriosi incuriam, qui vel optimam lucubrationem praeterierit.